

Štátny slovenský ústredný archív, oddelenie hospodárstva

Banská Štiavnica

Dočasný obvodný banský súd v Levoči

1861 - 1871 (1889)

OBSL

Banská Štiavnica 1967

Úvod.

Judexkuriálna konferencia v Budapešti schválila v júli 1861 dočasné pravidlá o súdnictve, podľa ktorých sa mala vrátiť súdna právomoc správnym orgánom. Baníctva sa týkal VII. diel pravidiel, podľa ktorého v banských sporných veciach mal rozhodovať bankský kapitán pomocou dvoch prísediacich, znalca bankého práva a bankého odborníka 1/. Bankské kapitanáty však túto banksosúdnú právomoc nevykonávali.

Podľa dvorského nariadenia č. 11. 774 z 31. augusta 1861 rozhodovali v banských sporných veciach dočasné obvodné bankské sudy. Pre obvod Bankého kapitanátu v Košiciach bol Dočasný kráľovský bankský súd v Levoči /Ideiglenes királyi kerületi bányabírószág, Provisorisches Distriktual - Berggericht/. Dočasné obvodné bankské sudy vykonávali banksosúdnú jurisdikciu do konca roku 1871. Zákonným článkom XXXI. z roku 1871 o organizácii súdov prvej inštancie bola pridelená banksosúdna jurisdikcia sedriám 2/. Bankské spory v obvode žúp Spišskej, Šarišskej, Zemplínskej a Užhorodskej súdila sedria v Levoči a v obvode žúp Gemerskej, Abovskej a Turčianskej Sedria v Rimavskej Sobote.

Dočasný obvodný súd mal viesť okrem protokolov zo zasadaní tieto úradné knihy:

- a/ knihu rozsudkov (ítélet könyv)
- b/ knihu zmlúv (szerződvény - könyv)
- c/ banksú pozemkovú knihu (bányatelekkönyv Bergbuch)
- d/ pozemkovú meračskú knihu (Föld - és mérés könyv Grund und Feldmassbuch) 3/

1/ Ideiglenes törvénykezési szabályok VII. Magyar törvénytár 1836 - 1868 str. 307 n.

2/ Dr. Bartha B. A magyar bányaszaty közigazgatás tankönyve. Selmecebánya 1907, str. 173.

3/ Magyar törvénytár 1836 - 1868, str. 316.

Spisová manipulácia, terajšie usporiadanie písomností a vyhotovenie inventára.

Z písomnej agendy Dočasného obvodného banského súdu v Levoči sa zachovala len jedna úradná kniha (kniha rozsudkov).

Spisy boli zaprotokolované v podaciích protokoloch a dodatočne ich rozdelili podľa obsahu do troch skupín označených rímskymi číslicami /I. -III). V každej skupine boli spisy číslované priebežne od č. 1. Každý spis mal dve signatúry, číslo zhodné s číslom spisu v protokole a poradové číslo svojej skupiny.

Tento manipulačný systém bol ponechaný aj pri terajšom usporiadaní spisov ako výhodný, keďže sa podacie protokoly nezachovali. Pri inventarizácii tvorí inventárnu jednotku jediná zachovaná úradná kniha. Pri spisoch sú podchytené ako samostatná inventárna jednotka spisy príslušnej skupiny za jedno ročné obdobie. Za inventárnym číslom nasleduje v inventári označenie príslušnej skupiny rímskou číslicou /I. - III). Na začiatku aktového materiálu je sumárne podchytený obsah spisov každej skupiny.

Písomnosti OBSL v neúplnom stave boli prevzaté do Štátneho slov. ústredného archívu - hosp. oddel. V Banskej Štiavnici dňa 17. 3. 1960 z Levoče, č. prírastku B-125.

Písomnosti fondu usporiadal a inventár k nim vyhotovil Vojtech Bolerázsky v roku 1967.

Úradné knihy.

inv.č.	rok
1.	1861 - 1889
Kniha rozsudkov + index (Itélet könyve)	
maď. pkož. v.	

Spisy.

Obsah spisov I. skupiny: Utvorenie spolku bankských ťažiarov, dedičské záležitosti bankských podielov, intabulácia bankských podielov, zápisy zdedených bankských podielov, prepisy bankských podielov iným majiteľom, vyšetrenia a potvrdenia vlastníctva bankských podielov, schválenie a zaknihovanie kúpnopredajných zmlúv bankských podielov, zmeny v zápisoch v bankských pozemkových knihách, dopyty bankského kapitanátu, či sú ban. podiely zapísané v ban. pozemkových knihách, sekvestrácie bankského majetku a i.

Obsah spisov II. skupiny: Vymazanie opustených baní z banskej pozemkovej knihy, vyberanie poplatkov za udelené bankské miery, vymáhanie prevádzkových príspevkov finančné spory ťažiarov, dotazy bankského kapitanátu, či nie sú opustené bane finančne zaťažené, hlásenia bankského kapitanátu o výmaze opustených baní z bankských kníh, vyšetrenia krádeží rudy, ban. kapitanát žiada výpisy z banskej pozemkovej knihy, vymáhanie nájomného za prenajaté bankské diela, rôzne spory v bankských veciach, priateľské pokonania sporných strán a i.

Obsah spisov III. skupiny: Inventarizácie a ocenenia bankských pozostalostí, žiadosti o prevedenie opráv v bankských pozemkových knihách, žiadosti o vydanie kópie kúpnopredajných zmlúv, hlásenie menovania nových úradníkov, záležitosti kolkových poplatkov, ponuky odpredania bankského majetku, žiadosti o prevedenie úradnej inventarizácie bankského majetku, hlásenia o finančnom zaťažení bankských podnikov, hlásenia zmien vedúcich bankských podnikov, žiadosti súkromníkov o vydanie výpisov z ban. pozemkovej knihy a i.

inv.č.	skupina	čísel. rozp.	rok	krabica
2.	I.	1 - 171	1861	1 - 5
3.	I.	1 - 128	1863	6
4.	I.	1 - 161	1864	7
5.	I.	1 - 167	1865	8 - 9
6.	I.	1 - 115	1866	10
7.	I.	1 - 85	1868	11
8.	I.	1 - 71	1870	11
9.	I.	1 - 97	1871	12
10.	II.	1 - 83	1863	13 - 15
11.	II.	1 - 44	1864	16 - 18
12.	II.	1 - 52	1865	19 - 20
13.	II.	1 - 62	1866	21
14.	II.	1 - 53	1867	22
15.	II.	1 - 16	1868	23
16.	II.	1 - 20	1869	23
17.	II.	1 - 23	1870	24
18.	II.	1 - 19	1871	24
19.	III.	1 - 48	1863	25
20.	III.	1 - 46	1864	26
21.	III.	1 - 52	1865	27
22.	III.	1 - 52	1866	27
23.	III.	1 - 38	1867	28
24.	III.	1 - 49	1868	29

25.	III.	1 - 44	1869	30
26.	III.	1 - 42	1870	30
27.	III.	1 - 57	1871	31

SNA, Slovenský banský archív

Obsah.

Úvod

Spisová manipulácia, terajšie usporiadanie písomností
a vyhotovenie inventára

Spisy

SNA, Slovenský banský archív

Názov fondu: Dočasný obvodný banský súd v Levoči

Značka fondu: OBSL

Časový rozsah: 1861 - 1871 (1889)

Počet evidenčných jednotiek: 32

Počet inventárnych jednotiek: 27

Stav ku dňu: 31. 12. 1967

Inventár usporiadal: V. Bolerázsky

Inventár vzpracoval: V. Bolerázsky

Počet strán: 6

Počet exemplárov: 5

Prepísala: E. Maceková

SNA, Slovenský banský archív